

100 JAAR BELGISCHE DRUGSWET EN EVALUATIE
VAN HET DRUGSBELEID

100 jaar Belgische Drugswet en evaluatie van het drugsbeleid

Wendy DE BONDT
Charlotte COLMAN

100 jaar Belgische Drugswet en evaluatie
van het drugsbeleid
Wendy De Bondt, Charlotte Colman

© 2023 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1643-9
D/2023/7849/75
NUR 824
Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV
Lay-out: Crius Group, Hulshout
Omslagontwerp: Danny Juchtmans / www.dsigngraphics.be

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.stradalex.com en www.jurisquare.be.

INHOUD

Een veelbesproken drugscentennium. Terugblik, evaluatie en blik op de toekomst

Wendy DE BONDT en Charlotte COLMAN	1
1. Inleiding	1
2. Een terugblik: honderd jaar Belgisch drugsbeleid in een notendop	6
2.1. Eerste fase: “Beter voorkomen dan genezen, zelfs al is er geen probleem”	6
2.2. Tweede fase: “Een groeiend drugsprobleem als keerzijde van de golden sixties”	9
2.2.1. Groeiende internationale bezorgdheid: het ontstaan van internationale strafrechtelijke verplichtingen	9
2.2.2. De impact van de golden sixties: meesurfen op de internationale ontwikkelingen	10
A. De wijziging van de Drugswet: meer misdrijven, zwaardere straffen, hulpverlening en een verschooningsgrond	11
B. De aanpassing van de uitvoeringsbesluiten: KB 1930 geüpdatet en KB 1988 toegevoegd	12
C. De oprichting van een Bestuur van Criminele Informatie en het Nationaal Bureau voor Drugs	13
2.2.3. Toch geen onderscheid naargelang de aard of de hoeveelheid van de stoffen	13
2.3. Derde fase: “Hoog tijd voor de ontwikkeling van een echt drugsbeleid”	14
2.3.1. Stijgende internationale druk	14
2.3.2. De ontwikkeling van een federaal beleid	16
A. Het Federaal Actieplan Toxomanie-Drugs	16
B. De Parlementaire Werkgroep Drugs: “Normalisering”, “Preventie is beter dan genezen”, “Genezen is beter dan straffen” en “Cannabis is geen prioriteit”	17
C. De Federale Drugsnota: “Een integrale en geïntegreerde aanpak”	18
2.3.3. De vertaalslag in het juridische kader	20
A. Aandacht voor nieuwe psychoactieve stoffen	21

B.	Repressie vooral gericht op drugsproducenten, -handelaren en georganiseerde verbanden	22
C.	Aandacht voor hulpverlening voor drugsgebruikende personen.	22
D.	Uitbreiding van de strafbaarheid van gedragingen, ook wanneer gesteld door een gebruikende persoon . . .	23
E.	Significante strafvermindering voor het bezit van cannabis voor persoonlijk gebruik	24
2.4.	Vierde fase: “Herbronnen, rekening houdend met interpretatiediscussies en evaluatieonderzoek”	24
3.	Interpretatiediscussies over de drugswetgeving: Een overzicht van de juridische discussiepunten	25
3.1.	Wie is de marktdeelnemer?	25
3.2.	Is cannabidiol een verboden product?	29
3.3.	Hoeveel is te veel? Over ‘grote hoeveelheden’ en ‘gebruikershoeveelheid’	34
3.4.	Hoe jong is te jong? Feiten gepleegd “ten aanzien van” minderjarigen.	37
4.	Evaluatie van het drugsbeleid. Een overzicht van recent onderzoek. . . .	40
4.1.	Resultaten globale evaluatie Belgisch drugsbeleid (EVA-DRUG-onderzoek).	42
4.1.1.	Er is versnippering binnen het Belgische drugsbeleid: beleid en praktijk groeien uit elkaar en er is nood aan een eenduidige beleidsvisie	43
4.1.2.	Wat is integraal en geïntegreerd werken?	45
4.1.3.	Kennis vanuit wetenschap en praktijk vindt niet altijd de weg naar het beleid.	46
4.2.	Resultaten overheidsuitgaven en sociale-kostenonderzoeken: hoeveel kost het drugsprobleem de Belgische overheid en burger? . . .	47
5.	Een concluderende blik op de toekomst: nood aan een gedeelde, overkoepelende visie op Belgisch niveau	49